Teettämisuhan asettaminen; Vakuuden realisointi maa-aineslupa 20.12.2017 ja ympäristölupa 24.2.2015 Mustakallio / Iivarinvuori, Kosken Levytyö Oy

YMPLTK 19.08.2026 § 33
378/11.01.00.05/2026

Asian vireilletulo ja taustaa

Äänekosken kaupungin ympäristölautakunta on 20.12.2017 myöntänyt Kosken Levytyö Oy:lle maa-aineslain mukaisen luvan (dnro 737/10.03.00.11/2017) kalliokiviaineksen ottamiseen Mustakallion / Iivarinvuoren alueella Äänekoskella sekä ympäristönsuojelulain mukaisen ympäristöluvan (24.2.2015 § 10, dnro 844/11010000/2014) kivenlouhintaan ja murskaukseen samalla alueella.

Maa-ainesluvan lupamääräyksen 21 mukaan toiminnanharjoittajan on asettava vakuus lupavelvoitteiden ja alueen jälkihoidon varmistamiseksi. Vakuuden suuruus on 30 000 euroa. Lupamääräyksen mukaan vakuuden tulee olla voimassa siihen saakka, kunnes kaikki luvan edellyttämät toimenpiteet on toteutettu ja hyväksytty lupaviranomaisen suorittamassa lopputarkastuksessa, ja vakuus voidaan vapauttaa vain lupaviranomaisen päätöksellä. Ympäristöluvassa on todettu, että maa-ainesluvan yhteydessä asetettu vakuus kattaa myös ympäristöluvan mukaisen toiminnan. Kosken Levytyö Oy on hyväksytysti asettanut edellä mainitun vakuuden (omavelkainen takaus), joka on voimassa 1.12.2027 saakka.

Ympäristönsuojeluviranomaiselle on 30.5.2025 ilmoitettu sähköpostitse asianajotoimisto Fenno Oy:n toimesta toiminnanharjoittajan, Kosken Levytyö Oy:n, konkurssista. Lupamääräysten mukaisia jälkihoito- ja maisemointitoimenpiteitä ei ole toteutettu eikä hyväksytty lupaviranomaisen toimesta. Konkurssipesä on sähköpostilla ilmoittanut 29.12.2025, ettei ole löytänyt puolen vuoden määräajassa maa-aineslupien mukaiselle toiminnalle tai kiinteistöille ostajia, joten lupaa ei ole määräajassa siirretty toiselle. Konkurssipesä on myöskin ilmoittanut, ettei jatka luvan tarkoittamaa toimintaa. Täten maa-aineslain 16 a §:n nojalla lupaan perustuva oikeus maa-ainesten ottamiseen on rauennut ja lupaan liittyvät velvoitteet on täytettävä jo otetun maa-ainesmäärän osalta.

Ympäristönsuojeluviranomainen on kuullut hallintolain 34 §:n mukaisesti konkurssipesää (7.5.2026, saantitodistus) ja maa-ainesluvan haltijan Kosken Levytyö Oy:n edustajaa Heikki Laurosta (26.5.2026, haastemies) hallintopakkomenettelystä vakuuden realisoinnista maa-ainesluvan mukaisten velvoitteiden täyttämiseksi ja luvan päättämiseksi. Pesä on 21.5.2026 ilmoittanut, ettei sillä ole intressiä lupamääräysten mukaisiin toimenpiteisiin ja on antanut hyväksyntänsä vakuuden käyttämiseen maa-ainesluvan vaatimiin toimenpiteisiin toiminnan ja luvan päättämiseksi. Lauronen on haastemiehen toimesta tavoitettu 23.6.2026. Hän ei ole jättänyt asiassa vastinetta.

Perustelut vakuuden käyttämiselle
Maa-aineslain ja ympäristönsuojelulain nojalla asetettu vakuus on tarkoitettu käytettäväksi tilanteessa, jossa toiminnanharjoittaja ei täytä lupavelvoitteitaan. Vakuuden käyttäminen on tarpeen alueen saattamiseksi lupaehtojen mukaiseen, ympäristön ja yleisen turvallisuuden kannalta hyväksyttävään tilaan. Ilman vakuuden käyttöä alueen saattaminen lupaehtojen mukaiseen tilaan ei ole mahdollista.

Ympäristönsuojeluviranomainen on 30.3.2026 suorittanut maa-ainesluvan mukaiselle ottoalueelle tarkastuksen. Tarkastuksella on selvitetty alueen nykytilanne ja määritelty ne toimenpiteet, jotka ovat tarpeen velvoitteiden täyttämiseksi ja joiden toteuttamiseen asetettua vakuutta tullaan käyttämään. Tarkastus on ollut välttämätön hallintopakkomenettelyn aloittamisen vuoksi. Lisäksi ennen tarkastusta on tilattu päivitetty kartta korkeustietoineen alueen nykytilan kartoittamiseksi ja päätöksenteon tueksi. Edellä mainittujen pohjalta on maa-aineslupapäätöksen mukaisten lupavelvoitteiden täyttämiseksi määrättävä seuraavat toimenpiteet tehtäviksi:
- Nykytilanteen selvittämiseksi on laadittava nykytilannekartta suunnitelma- ja ottoaluerajoineen sekä alueen korkeustietoineen, jotta tiedetään, onko ottoa tehty lupamääräysten mukaisesti ja jotta selviää mahdollinen alueella tehtävä täyttö.
- Alueella sijaitseva ulkokäymälä ja räjähteiden varastokoppi on toimitettava jätehuoltoon.
- Alueella sijaitsevat varasto- ja pintamaakasat tulee poistaa ja käyttää alueella seuraavassa järjestyksessä: 1) Mikäli alueella on menty alle alimman ottotason, tulee varasto- ja pintamaakasat ensisijaisesti käyttää täyttöihin niin, että pintamaa levitetään päällimmäiseksi; 2) toissijaisesti kasat tulee levittää jyrkänteen alle ja luiskata 1:3 niin, että pintamaat levitetään päällimmäiseksi.
- Luiskiin ja/tai niihin kohtiin alueella, joihin on levitetty varastokasojen kivituhkaa tai pintamaita, tulee levittää männyn ja/tai kuusen siemeniä alueen taimettumisen edistämiseksi. Taimien istuttamista ei vaadita.
- Alueen jyrkänne alimman ja toisen ottotason välillä sekä muualla, jossa jyrkkien/pystysuorien rintauksien pudotuskorkeus on yli 2 m, tulee aidata vähintään 1,5 metriä korkealla teräsverkkoaidalla koko matkalta.
- Lopputarkastuksella maastossa tulee olla nähtävillä alin ottotaso sekä alueen muu korkotaso (merkkien vähimmäismäärä 5 kpl) sekä ottoalueen rajat.

Valmistelija — Ympäristötarkastaja Jatta Heikkinen, puh. 0400 545 346
Ympäristöpäällikkö Hanna Ahonen, puh. 0400 893 683

Esittelijä — Ympäristöpäällikkö Hanna Ahonen

Päätösehdotus — Ympäristölautakunta päättää velvoittaa Kosken Levytyö Oy:n täyttämään maa-ainesluvan mukaiset jälkihoito- ja maisemointivelvoitteet seuraavalla päävelvoitteella:
- Nykytilanteen selvittämiseksi on laadittava nykytilannekartta suunnitelma- ja ottoaluerajoineen sekä alueen korkeustietoineen,

jotta tiedetään, onko ottoa tehty lupamääräysten mukaisesti ja jotta selviää mahdollinen alueella tehtävä täyttö.
- Alueella sijaitseva ulkokäymälä ja räjähteiden varastokoppi on toimitettava jätehuoltoon.
- Alueella sijaitsevat varasto- ja pintamaakasat tulee poistaa ja käyttää alueella seuraavassa järjestyksessä: Mikäli alueella on menty alle alimman ottotason, tulee varasto- ja pintamaakasat ensisijaisesti käyttää täyttöihin niin, että pintamaa levitetään päällimmäiseksi. Toissijaisesti kasat tulee levittää jyrkänteen alle ja luiskata 1:3 niin, että pintamaat levitetään päällimmäiseksi
- Luiskiin ja/tai niihin kohtiin alueella, joihin on levitetty varastokasojen kivituhkaa tai pintamaita, tulee levittää männyn ja/tai kuusen siemeniä alueen taimettumisen edistämiseksi. Taimien istuttamista ei vaadita.
- Alueen jyrkänne alimman ja toisen ottotason välillä sekä muualla, jossa jyrkkien/pystysuorien rintauksien pudotuskorkeus on yli 2 m, tulee aidata vähintään 1,5 metriä korkealla teräsverkkoaidalla koko matkalta.
- Lopputarkastuksella maastossa tulee olla nähtävillä alin ottotaso sekä alueen muu korkotaso (merkkien vähimmäismäärä 5 kpl) sekä ottoalueen rajat.

Päävelvoitteen toimenpiteet on oltava tehtynä 7.10.2026 mennessä.

Tehoste
Ympäristölautakunta päättää asettaa edellä määrätyn päävelvoitteen tehosteeksi uhkasakkolain (1113/1990) mukaisen teettämisuhan. Mikäli velvoitettu ei määräajassa noudata tätä päätöstä, ympäristölautakunta voi määrätä jälkihoito- ja maisemointitoimenpiteet teetettäviksi. Teettämisestä aiheutuvien kustannusten kattamiseksi lautakunta voi realisoida maa-ainesluvan vakuuden ja käyttää vakuusvarat velvoitteen toteuttamiseen. Vakuuden mahdollinen ylijäämä voidaan palauttaa konkurssipesälle erillisellä päätöksellä, kun kaikki vakuudella katettavat toimenpiteet on toteutettu ja loppukatselmuksessa hyväksytty.

Perustelut
Kosken Levytyö Oy on asetettu konkurssiin, ja yhtiön toiminta Mustakallion / Iivarinvuoren alueella on keskeytynyt. Aluetta koskevissa maa-aines- ja ympäristöluvissa edellytettyjä jälkihoito- ja maisemointitoimenpiteitä ei ole toteutettu eikä toiminnan hallittua lopettamista ole hyväksytty lupaviranomaisen toimesta. Maa-ainesluvan lupamääräyksen 21 mukaan vakuus on asetettu lupavelvoitteiden ja jälkihoitotoimien suorittamisen varmistamiseksi ja sen tulee olla voimassa siihen saakka, kunnes kaikki luvan edellyttämät toimenpiteet on hyväksytty lopputarkastuksessa. Vakuus voidaan vapauttaa vain lupaviranomaisen päätöksellä. Ympäristöluvassa on todettu, että maa-ainesluvan vakuus kattaa myös ympäristöluvan mukaisen toiminnan (ympäristönsuojelulaki 199 §). Näin ollen vakuus on käytettävissä myös ympäristöluvan mukaisten velvoitteiden täyttämiseksi.

Konkurssipesää ja Laurosta on kuultu asiassa hallintolain mukaisesti. Alue ei ole lupaehtojen mukaisessa turvallisessa ja

ympäristön kannalta hyväksyttävässä tilassa. Konkurssitilanteessa vakuuden käyttäminen on välttämätöntä ympäristölle ja yleiselle turvallisuudelle aiheutuvien haittojen ja vaarojen ehkäisemiseksi, jos konkurssipesä tai luvanhaltija ei ryhdy toimiin. Päävelvoite kohdistetaan luvanhaltijaan, koska HE 242/1996 vp:n mukaan luvan raukeamisesta johtuvat jälkihoitovelvoitteet eivät siirry sellaiselle konkurssipesälle, joka ei jatka ottamistoimintaa.

Sovelletut säännökset
Maa-aineslaki (555/1981) 12 §, 13 a §, 14 §, 16 a §
Uhkasakkolaki (1113/1990) 1 §, 4-5 §, 14-17 §, 22-24 §
Hallintolaki (434/2003) 34 §, 36 §
HE 242/1996 vp

Maksu
Päätöksestä peritään taksan mukaan määräytyvä maksu 300 €
(Äänekosken kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen taksa YMPLTK 8.11.2023 § 35, liite 2, väh. 300 €)

Muutoksenhaku
Päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Hämeenlinnan hallinto-oikeuteen valitusosoituksen mukaisesti. Päätöksestä perittävää maksua koskevaan osaan saa vaatia oikaisua ympäristölautakunnalta.

Jakelu
Asianajotoimisto Fenno Oy
Kosken Levytyö Oy:n edustaja Heikki Lauronen

Päätös

Hyväksyttiin.

- - - - -